

Gol kommune
Gamlevegen 4
3550 Gol

E-post: postmottak@gol.kommune.no
Kopi: sander.lilleslett@gol.kommune.no

Drammen, 2. februar 2024

Dette brevet sendes på vegne av DNT Drammen og Omegn, Kongsberg og Omegns Turistforening, DNT Ringerike, Norges Jeger- og Fiskerforbund Buskerud, Vestmarka krets av Norges speiderforbund, Naturvernforbundet i Buskerud, BirdLife Norge avd. Buskerud, Drammen klatreklubb, Buskerud KFUK-KFUM Speidere, Buskerud orienteringskrets, NOTS Drammen og Omegn, Buskerud Botanisk forening, Skogselskapet i Buskerud og Telemark.

Kommuneplanens arealdel 2023-2035, Gol kommune Innspill fra Forum for natur og friluftsliv Buskerud

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Buskerud er et samarbeidsnettverk bestående av 14 regionale natur- og friluftslivsorganisasjoner i Buskerud fylke. Til sammen representerer vi i overkant av 30.000 medlemmer med betydelige allmenne interesser og kunnskap innen naturvern, landskap og friluftsliv.

To store kriser preger verden i dag – klimakrisen og naturkrisen. Den store trusselen er arealendringer og dette medfører at både naturmangfoldet og friluftslivet forringes. For å stanse tapet av natur, samt bremse den globale oppvarmingen, må arealforbruket stoppes. Ivaretagelse av naturen er grunnlaget for et bærekraftig samfunn.

Kommuneplanens arealdel for Gol kommune er på ny høring, og Forum for natur og friluftsliv (FNF) ønsker å komme med en felles uttalelse til denne.

Samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjoner
buskerud@fnf-nett.no | Nedre Storgate 10, 3015 Drammen | 997 31 240
organisasjonsnummer 912 888 193 | www.fnf-nett.no/buskerud

Medvirkning

Kommuneplanens arealdel skal legge grunnlaget for videre utvikling og prioriteringer i Gol kommune.

Hvis kommunen ønsker innspill til planarbeidet, må det legges til rette for dette på en enkel måte. Det er for eksempel viktig at kommunen har en oppdatert nettside som det er lett for besøkende å følge med på.

Kommunen skriver at planforslaget er lagt ut på Gol bibliotek, på tjenestetorget på kommunehuset og på kommunens nettsider under «Kommuneplanar og andre overordna planar under arbeid».

Det er ikke like naturlig for alle kommunens innbyggere å klikke seg inn på «*Kommuneplanar og andre overordna planar under arbeid*» når man ikke vet at arealplanen er på høring i utgangspunktet.

Vi stiller derfor spørsmål til kommunen om hvorfor en så stor og viktig plan som har relevans for alle kommunens innbyggere og besøkende, ikke står oppført på forsiden av kommunens nettside, eller under «Høringer og kunngjøringer».

Høringsradaren

På vegne av våre tilsluttede organisasjoner, uttaler FNF Buskerud seg om saker som berører natur og friluftsliv i fylket vårt.

Gjennom Høringsradaren¹, gir vi medlemmene til våre tilsluttede organisasjoner, en enkel oversikt over hvilke saker som angår natur og friluftsliv som er på høring. FNF- koordinatorene foretar en manuell siling av hvilke saker som skal legges ut på høringsradaren, og er derfor avhengige av at saker på høring er lett tilgjengelige, og ikke må lete på alle kommunens sider for å finne frem til de aktuelle sakene.

Nedbygging av natur- kampen om arealene

Areal er en begrenset ressurs. Knapphet på arealer forventes å være en problemstilling som vil få økende oppmerksomhet i årene framover.

Lørdag 6. januar 2024 publiserte NRK [en artikkel](#) der de viser til kartlegging av nedbygging av norsk natur.

NRK har via kunstig intelligens og satellittfoto, kartlagt hvordan natur har blitt bygd ned de siste fem årene. Avsløringene viser hvordan vi bygger ned viktig natur til fordel for nye veier, hyttefelt, boligområder og næringsparker, oppdrettsanlegg og datasentre. I tillegg skal vi omstille oss til et mer klimavennlig samfunn, og bruker store arealer til blant annet vindmølleparker og batteriparker. Til sammen bygger vi ned 8000 dekar uberørt natur- hvert år!

Gol kommune er sikkert også kjent med NRK sin artikkel som viser at [nedbygging av natur til fordel for nye hyttefelt tilsvarer areal på størrelse med 200.000 fotballbaner](#) – hvert år.

---

¹ [Høringsradaren - Forum for Natur og Friluftsliv \(hoeringsradaren.no\)](#)

NRK sin kartlegging er ikke ny kunnskap. Vi i FNF jobber til daglig med disse utfordringene der viktige natur- og friluftslivsarealer går tapt til fordel for blant annet nye hyttefelt.

Arealregnskap

Vi ønsker at kommunen har et arealregnskap. Det er arealendringer som hovedsakelig truer natur- og friluftslivsverdiene, da særlig bit for bit-utbyggingen som samlet sett beslaglegger og splitter opp naturområdene.

Kommunenes arealplanlegging er den mest avgjørende faktoren for å ivareta naturverdier, friluftsliv, kulturmiljø og landskap. Det hviler derfor et stort ansvar på kommunenes politikere og administrasjoner for å ivareta naturen og muligheten for å bruke denne.

Planvask

I det nye forslaget til kommuneplanens arealdel har Gol kommune gjennomført en «planvask», der dere har gått gjennom alle reguleringsplaner, og justert/ fjernet noen. Det er bra.

Kommunen må være klar over at dere har makt til å endre vedtatte reguleringsplaner uten at dere blir erstatningspliktige. Kommunestyret står juridisk fritt til å oppheve vedtatte reguleringsplaner så lenge det ikke foreligger en godkjent byggesøknad.

Dere kan lese mer om hva vi mener om dette i vårt brev til Gol kommune, desember 2022:

[Hyttebygging-Gol.-Pa-tide-med-en-planvask.pdf \(fnf-nett.no\)](#)

Markagrensener

«Det er eit stadig press om å bygge seg lenger inn i fjella og meir og meir urørd natur går bort. Det er difor viktig med utbyggingsgrenser for å sikre at naturområda våre blir vidareført og ikkje nedbygd. Markagrensa og omsynssone friluftsliv/bevaring av naturmiljø er gode verktøy for å forhindre utbygging innover i fjella. Desse blir difor vidareført².».

Vi mener det er svært bra at Gol kommune har markagrense og hensynssoner friluftsliv. Disse må bevaras, og ikke på noen måte gi dispensasjon fra plan.

---

² [Kommuneplanen sin arealdel for Gol](#)

Hyttebygging

Flere hyttefelt er ikke en bærekraftig måte å forvalte naturen og det fremtidige næringsgrunnlaget på. I planforslaget står det at «Gol kommune har i dag om lag 2500 hytter (utanom stølar). Det har vorte bygd om lag 500-600 nye hytter sidan 2011. Kommunen har om lag 1 200 hyttetomter som er regulert, men ikkje bebygd. Dette er ein auke på 200 sidan 2011, då kommunen hadde om lag 1 000 ubygde hyttetomter. Den store reserven av ledige hyttetomter kan vere med på å hindre utbygging i andre område. Det har vore vurdert å gjere fleire utbyggingsområde om til LNF-område for å få ned talet på ubygde hyttetomter. Kommunen ønskjer ikkje å fjerne utbyggingsområde i denne planprosessen, men det er aktuelt å fjerne ubygde utbyggingsområde ved neste revisjon av kommuneplan³.».

Vi mener at kommunen bør fjerne reguleringsplanene for ubebygde utbyggingsområder allerede i denne planen for å sikre naturen i området, og fjerne reguleringsplaner som er i strid med hovedmålsetningen i kommuneplanens arealdel om å ikke tillate nye fritidsboliger som kommer i konflikt med naturinteresser.

Konkurser

Flere hytteutbyggere melder nå om et «krevende hyttemarked» og rentekostnader som gjør at de må melde seg konkurs.

Det sies at hyttemarkedet vil begrense seg selv på grunn av økonomiske nedgangstider. Selv om konkursene viser at hyttesatsingen ikke er bærekraftig i seg selv, må allikevel kommunen se tomtereservene i et langvarig perspektiv, og begrense utbyggingen for å sikre naturen, uten å la seg styre av markedskreftene.

Naturmangfold

Vi ønsker at kommunen har en arealbruk som ivaretar naturområder og naturmangfoldet, både for bruk og vern av naturen. For å nå dette målet anbefaler vi kommunen å kartlegge naturmangfold.

Ved å kartlegge status, utfordringer og områder som mangler kartlegging, vil kommunen få et godt grunnlag for å ivareta sine forpliktelser etter naturmangfoldloven.

Gol kommune vedtok kommunedelplan for naturmangfold i Gol kommune 2023 – 2027 i kommunestyret 6. juni 2023. Vi mener planen er et godt utgangspunkt for kartlegging og ivaretagelse av naturen på Gol.

FNF Buskerud skrev et innspill til planarbeidet til temaplanen i mars 2023, med nærmere beskrivelser av hvordan kommunen kan gjennomføre kartlegging og ivareta naturmangfoldet på best mulig måte. [Kommunedelplan-Naturmangfold-Gol-kommune.pdf \(fnf-nett.no\)](https://www.fnf-nett.no/kommunedelplan-naturmangfold-gol-kommune.pdf)

Kartleggingsstatus for naturtyper i Gol kommune

Utdrag fra Biofokus-rapporten «Kartleggingsstatus for viktige naturtyper i 32 Viken-kommuner. Status 2021»:

---

³ [Kommuneplanen sin arealdel for Gol](#)

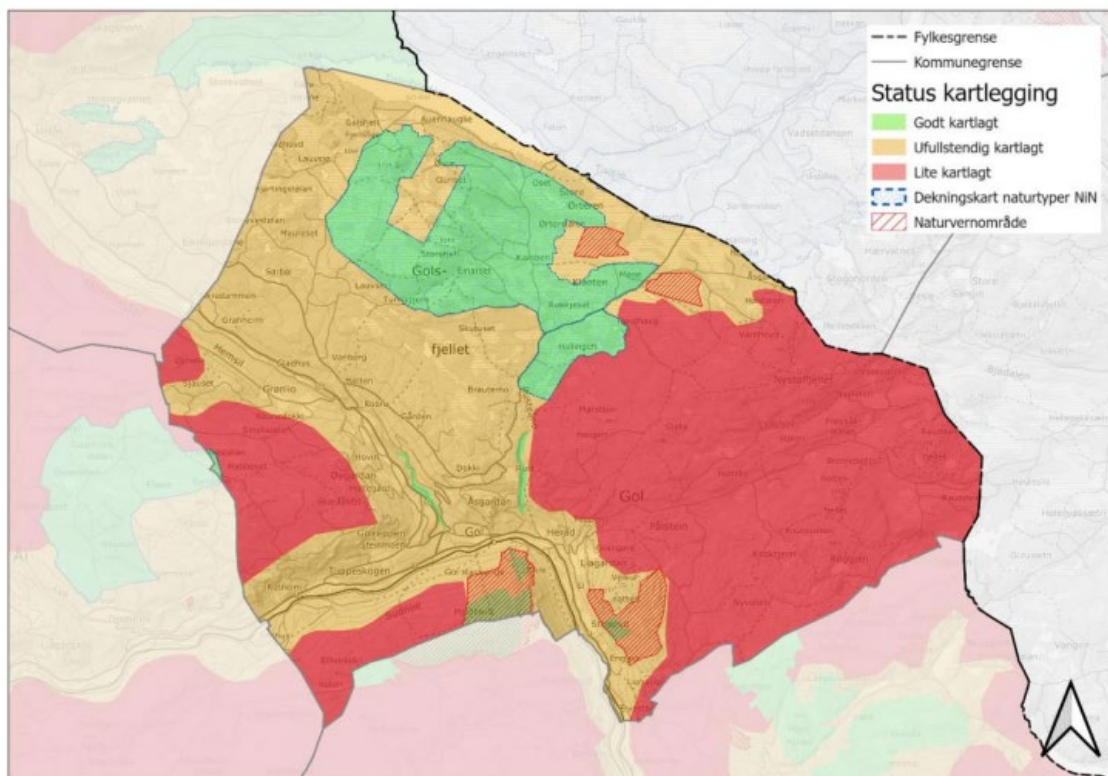
«Gol kommune har et landareal på totalt 514 km² og 18 km² ferskvann. Store deler av kommunen befinner seg i nordboreal vegetasjonssone.

Det er dokumentert mye viktig natur i Gol kommune. Rundt 90 % av naturtypearealet er vurdert som viktig (B-verdi) eller svært viktig (A-verdi) i henhold til DN håndbok 13. Sammen gjelder lokaliteter kartlagt etter MI, hvor også 90 % er vurdert å ha moderat, høy- og svært høy kvalitet. Naturtyper knyttet til boreal hei og gammel barskog dekker de største arealene av naturtyper uavhengig av kartleggingsmetodikk.

I høyereliggende åstrakter finnes betydelige arealer med eldre og til dels gammel skog med til dels god kontinuitet i dødved og en del registreringer av krevende rødlistearter knyttet til gamle trær og død ved både av furu og gran»⁴.

Skjermdump fra Biofokus-rapport s. 233⁵:

Figur 2 viser fordeling av godt kartlagt (grønn farge) ufullstendig kartlagt (gul farge) og dårlig kartlagt (rød farge) areal i kommunen. Tabell 3 har separate vurderinger og kommentarer for hver hovednaturtype.

Figur 2. Kart som viser kommunens kartleggingsstatus. Store deler av kommunen er vurdert som «ufullstendig kartlagt» (gul), mens enkelte høyereliggendeområder er vurdert som «lite kartlagt» (rødt). Arealer med nyere kartlegginger etter MI er vurdert som «godt kartlagt» (grønt).

⁴ [omslagside \(statsforvalteren.no\)](https://www.statsforvalteren.no)

⁵ [omslagside \(statsforvalteren.no\)](https://www.statsforvalteren.no)

Myr

«Dei fleste myrområda er fjerna frå innspel til kommuneplan. Myrområda som ligg inne som byggeområde i kommuneplan er i stor grad mindre område som er inneklemt. Desse skal varetakast gjennom reguleringsplan⁶.».

Vi mener Gol kommune må helt forby bygging i myr.

4. desember 2023 publiserte [Miljødirektoratet et forslag til et forbud mot nedbygging av myr](#).

I lovforslaget som Miljødirektoratet har utarbeidet, foreslår de at forbudet skal omfatte all myr, det vil si areal med myrvegetasjon og torvdannelse. De legger opp til at dispensasjonsadgangen skal være streng, og at Statsforvalteren, og ikke kommunene, skal behandle dispensasjonssøknader.

Vi mener dette lovforslaget bør gi sterke føringer til kommunene om å ikke bygge i myr, også frem til forslaget vedtas.

Med dette håper vi at Gol kommune prioriterer natur og friluftsliv i det videre arbeidet med ny arealdel.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Buskerud

Kaja Høgås
Koordinator
FNF Buskerud

---

⁶ [Kommuneplanen sin arealdel for Gol](#)